

4.1

Sexual and Asexual Reproduction

Pembibakan Seks dan Aseks

1. Sexual reproduction involves the fusion of a male gamete and a female gamete to produce a zygote (fertilisation).

Pembibakan seks melibatkan percantuman gamet jantan dan gamet betina untuk menghasilkan zigot (persenyawaan).

2. There are two types of sexual fertilisation which are internal fertilisation and external fertilisation.

Terdapat dua jenis persenyawaan iaitu persenyawaan dalam dan persenyawaan luar.

Internal Fertilisation <i>Persenyaawan dalam</i>	External Fertilisation <i>Persenyaawan luar</i>
(a) Gametes are fertilised inside the female's body <i>Gamet disenyawakan di dalam badan induk betina</i>	(a) Gametes are fertilised outside the female's body <i>Gamet disenyawakan di luar badan induk betina</i>
(b) Zygote develops inside the female's body <i>Zigot berkembang dalam badan induk betina</i>	(b) Zygote develops outside the female's body <i>Zigot berkembang di luar badan induk betina</i>
(c) Very few eggs/ovum are produced as the chance for fertilisation is high <i>Sangat sedikit telur / ovum dihasilkan kerana peluang untuk persenyawaan adalah tinggi.</i>	(c) Many eggs/ovum are produced as the chance for fertilisation is low. This is because <i>Banyak telur / ovum yang dihasilkan kerana peluang persenyawaan adalah rendah. Hal ini disebabkan</i> <ul style="list-style-type: none"> (i) the eggs or sperms may be eaten by predators <i>telur atau sperma boleh dimakan oleh pemangsa</i> (ii) the eggs or sperms may be carried away by water <i>telur atau sperma boleh dibawa oleh air</i>
(d) Example – humans, mammals, birds, reptiles <i>Contoh – manusia, mamalia, burung, reptilia</i>	(d) Example – fish, amphibian <i>Contoh – Ikan, amfibia</i>

3. Asexual reproduction involves only one parent.

Pembibakan aseks hanya melibatkan satu induk sahaja.

4. There are various types of asexual reproduction which are binary fission, budding, regeneration, spore formation and vegetative reproduction.

Terdapat pelbagai jenis pembiakan aseks iaitu belahan dedua, pertunasan, penjanaan semula, pembentukan spora dan pembiakan vegetatif.

Asexual Aseks	Sexual Seks
(a) Formation of new individuals without gametes <i>Pembentukan individu baru tanpa gamet</i>	(a) Formation of new individuals with gametes <i>Pembentukan individu baru dengan gamet</i>
(b) One parent is involved <i>Satu induk terlibat</i>	(b) Two parents are involved <i>Dua induk yang terlibat</i>
(c) Does not require gametes <i>Tidak memerlukan gamet</i>	(c) Requires gametes <i>Memerlukan gamet</i>
(d) Have the same characteristics <i>Mempunyai ciri-ciri yang sama</i>	(d) Characteristics are inherited <i>Ciri-ciri diwarisi</i>

4.2 Human Reproductive System *Sistem Pembiakan Manusia*

1. Male and female have different structures of the reproductive systems.
Lelaki dan perempuan mempunyai struktur sistem pembiakan yang berbeza.
2. In males, the sperms (male gamete) are produced by the testis.
Dalam lelaki, sperma (gamet jantan) dihasilkan oleh testis.
3. Male experienced puberty at the age of 14 – 17 years old.
Lelaki mengalami akil baligh pada umur kira-kira 14 – 17 tahun.

Part Bahagian	Function Fungsi
Scrotum <i>Skrotum</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Protects testis <i>Melindungi testis</i> 2. Holds testis outside the body to keep cool <i>Memegang testis di luar badan untuk penyejukan</i>
Testis <i>Testis</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Produces sperms <i>Menghasilkan sperma</i> 2. Produces male hormones(testosterone) <i>Menghasilkan hormon lelaki (testosteron)</i>
Sperm duct <i>Duktus sperma</i>	Transports sperms from the testis to the urethra inside the body <i>Menyalurkan sperma dari testis ke uretra di dalam badan</i>
Prostate gland <i>Kelenjar prostat</i>	Produces fluid that nourishes sperms <i>Menghasilkan cecair yang menyuburkan sperma</i>
Urethra <i>Uretra</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Carries sperm to the outside of the body <i>Membawa sperma ke bahagian luar badan</i> 2. Transports urine <i>Mengangkut air kencing</i>
Penis <i>Zakar</i>	Transfers sperms into a female's body <i>Memindahkan sperma ke dalam tubuh perempuan</i>
Seminal vesicle <i>Vesikel semen</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stores sperm temporarily <i>Menyimpan sperma sementara</i> 2. Produces fluid that nourishes sperms <i>Menghasilkan cecair yang menyuburkan sperma</i>

4. In females, the ovum (female gamete) is produced by the ovary.
Dalam perempuan, ovum (gamet betina) dihasilkan oleh ovarи.

5. Female experienced puberty at the age of about 10-12 years old.

Perempuan mengalami akil baligh pada umur kira-kira 10-12 tahun.

Parts Bahagian	Function Fungsi
Ovary <i>Ovari</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Produces egg cells or ovum <i>Menghasilkan sel-sel telur atau ovum</i> 2. Produces female hormones <i>Menghasilkan hormon wanita</i>
Fallopian Tube <i>Tiub falopio</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Connects ovaries to uterus <i>Menyambungkan ovari ke uterus</i> 2. A place where fertilisation takes place <i>Satu tempat di mana persenyawaan berlaku</i> 3. Carries ovum to uterus <i>Membawa ovum ke uterus</i>
Uterus <i>Uterus</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Implantation occurs <i>Penempelan berlaku</i> 2. Protects the embryo and foetus during pregnancy <i>Melindungi embrio dan fetus semasa mengandung</i>
Cervix <i>Serviks</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Secretes mucus to protect against bacterial infection <i>Merembeskan lendir untuk melindungi daripada jangkitan bakteria</i> 2. Serves as the birth canal <i>Berfungsi sebagai salur kelahiran</i>
Vagina <i>Faraj</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Receives sperms <i>Menerima sperma</i> 2. Serves as the birth canal <i>Berfungsi sebagai salur kelahiran</i>

4.3

The Menstrual Cycle

Kitar Haid

1. Normal menstrual cycle for a woman is about 28 days.
Kitar haid normal seorang perempuan adalah kira-kira 28 hari.
2. Phases in the menstrual cycle are menstruation phase, repair phase, fertile phase and premenstrual phase.
Fasa-fasa dalam kitar haid ialah fasa haid, fasa pemulihan, fasa subur dan fasa prahaid.
3. Ovulation occurs on the 14th day of the menstrual cycle.
Pengovulan berlaku pada hari ke-14 kitar haid.
4. A woman who has a sexual intercourse during the fertile phase have a higher chance to become pregnant.
Seorang perempuan yang melakukan persetubuhan semasa fasa subur mempunyai peluang yang tinggi untuk hamil.
5. Menstrual cycle – The first day of a menstruation to the first day of the next menstruation
Kitaran haid – Hari pertama haid sehingga ke hari pertama haid seterusnya
6. Menstruation – lasts for 5 – 7 days
Haid – berlangsung 5 – 7 hari
  - Starts when a girl reaches puberty
Bermula apabila seorang wanita mencapai akil baligh
  - Stops at about the age of 50 years (menopause)
Berhenti kira-kira umur 50 tahun (menopaus)
7. A menstrual cycle has 4 phases:
Kitaran haid mempunyai 4 fasa:
  - (a) menstruation phase
fasa haid
  - (b) repair phase
fasa pemulihan
  - (c) fertile phase
fasa subur
  - (d) pre-menstruation phase
fasa prahaid

Menstruation Phase

Fasa Haid

1. Day 1 – Day 5
Hari 1 – 5
2. Menstruation occurs
Haid berlaku
3. The lining of the uterus wall breaks down
Lapisan dinding uterus meluluh

Repair Phase

Fasa pemulihan

1. Day 6 – Day 11
Hari 6 – 11
2. The lining begins to thicken
Dinding mula menebal
3. More blood vessels are formed
Lebih banyak saluran darah terbentuk
4. Prepared to receive any ovum that is fertilised.
Bersedia untuk menerima sebarang ovum yang disenyawakan.

Fertile Phase

Fasa subur

1. Day 12 – Day 17
Hari 12 – 17
2. Ovulation usually happens on the 14th day.
Ovulasi biasanya berlaku pada hari ke-14.
3. Fertile phase – chances of fertilising an ovum during this period is very high.
Fasa subur – peluang untuk mensenyawakan ovum dalam tempoh ini adalah sangat tinggi.

Premenstrual phase

Fasa Pra-haid

1. Day 17 – Day 28
Hari 17 – 28
2. The lining of the uterus wall continues to thicken.
Lapisan dinding uterus terus menebal.
3. Implantation of an embryo is ready if fertilisation occurs.
Penempelan embrio akan terjadi jika persenyawaan berlaku.
4. If fertilisation did not occur, the ovum will disintegrate.
Jika persenyawaan tidak berlaku, ovum akan terurai.

4.4

Fertilisation and Pregnancy Persenyawaan dan Kehamilan

1. The nuclei of the sperm and the ovum will fuse together and form a zygote. This process is called as fertilisation.

Nukleus sperma dan ovum akan bercantum dan membentuk satu zigot. Proses ini disebut sebagai persenyawaan.

2. The period between fertilisation and the birth of the foetus is called as the gestation period.

Tempoh antara persenyawaan dan kelahiran bayi disebut sebagai tempoh kehamilan.

3. Development of a zygote:

Perkembangan zigot:

Zygote → Embryo → Foetus → Baby

Zigot → Embrio → Fetus → Bayi

4. The embryo attaches itself on to the wall of the uterus by a structure called placenta.

Embrio melekat pada dinding uterus oleh struktur dipanggil plasenta.

5. The placenta is connected to the embryo by the umbilical cord.

Plasenta dihubungkan dengan embrio oleh tali pusat.

6. The amniotic cavity is filled with a fluid called amniotic fluid.

Rongga amnion dipenuhi dengan cecair yang dipanggil cecair amnion.

7. Functions of the placenta:

Fungsi plasenta:

- (a) transfers nutrients, antibodies, oxygen from the mother's blood into the embryo.

Memindahkan nutrien, antibodi, oksigen daripada darah ibu ke dalam embrio itu.

- (b) transfers metabolic waste products (carbon dioxide and urea) from the embryo's blood into the mother's blood.

Memindahkan bahan buangan metabolismik (karbon dioksida dan urea) daripada darah embrio ke dalam darah ibu.

8. Functions of the umbilical cord:

Fungsi tali pusat:

- (a) transfers dissolved nutrients, antibodies and oxygen from the placenta to the embryo.

memindahkan nutrien, antibodi dan oksigen daripada plasenta kepada embrio.

- (b) transfers metabolic waste products from the embryo to the placenta.

memindahkan bahan buangan metabolismik dari embrio ke plasenta.

9. The mother's blood system and the embryo's blood system are separate system.

Sistem darah ibu dan sistem darah embrio adalah sistem berasingan.

10. Dissolved nutrients, hormones, antibodies and oxygen diffuse into the placenta through the umbilical cord to blood capillaries of embryo (vice versa).

Nutrien terlarut, hormon, antibodi dan oksigen meresap ke dalam plasenta melalui tali pusat ke kapilari darah embrio (sebaliknya).

4.5

Factors Affecting the Development of a Foetus and Baby

Faktor-faktor yang Mempengaruhi Perkembangan Fetus dan Bayi

1. A pregnant woman needs higher calories than a woman who is not. Nutrients such as carbohydrate, protein, calcium, iron, vitamin A and C are important for the health of a pregnant woman and the development of her baby in the womb.

Wanita hamil memerlukan kalori yang lebih tinggi berbanding dengan wanita yang tidak hamil. Nutrien seperti karbohidrat, protein, kalsium, ferum, vitamin A dan C amat penting untuk kesihatan wanita hamil dan pertumbuhan bayi dalam kandungan.

2. Taking nutritious food is a must. They are:

Mengambil makanan berkhasiat adalah satu kemestian. Antaranya adalah:

- (a) Protein – required by foetus to build body tissues and growth such as fish, milk, meat, eggs.
Protein – diperlukan oleh fetus untuk membina tisu badan dan pertumbuhan seperti ikan, susu, daging, telur.
- (b) Carbohydrates and fats – required to supply energy to the foetus such as bread, rice and potatoes.
Karbohidrat dan lemak – diperlukan untuk membekalkan tenaga kepada fetus seperti roti, beras dan kentang.
- (c) Mineral salts – essential for good health such as calcium which is required for the formation of bones and iron is required for the formation of haemoglobin.
Garam mineral – penting untuk kesihatan yang baik seperti kalsium diperlukan untuk pembentukan tulang dan besi diperlukan untuk pembentukan hemoglobin.
- (d) Vitamins – builds expectant mother's resistance against diseases.
Vitamin – membina rintangan terhadap penyakit kepada ibu mengandung.

3. Pregnant women must not smoke, consume alcohol and drugs.

Wanita hamil tidak harus merokok, mengambil alkohol dan dadah.

4. Mothers are encouraged to breastfeed their babies.

Para ibu digalakkan untuk menyusukan bayi mereka.

4.6

Infertility and Contraception

Kemandulan dan Pencegahan Kehamilan

1. The ways to overcome sterility are hormone treatment, surgery and in vitro fertilisation (IVF).

Kaedah untuk mengatasi kemandulan ialah rawatan hormon, pembedahan dan persenyawaan in vitro (IVF).

- (a) Hormone Treatment

Rawatan hormon

- Used to increase sperm and egg production

Digunakan untuk menambahkan penghasilan sperma dan telur

- (b) Surgery

Pembedahan

- Used to correct blocked fallopian tube

Untuk memperbaiki tiub falopio yang tersumbat

- (c) In Vitro Fertilisation (IVF)

Persenyaawan in vitro

- Egg from the female are fertilised with sperm in a laboratory dish

Telur dari perempuan disenyawakan dengan sperma di dalam ceper makmal

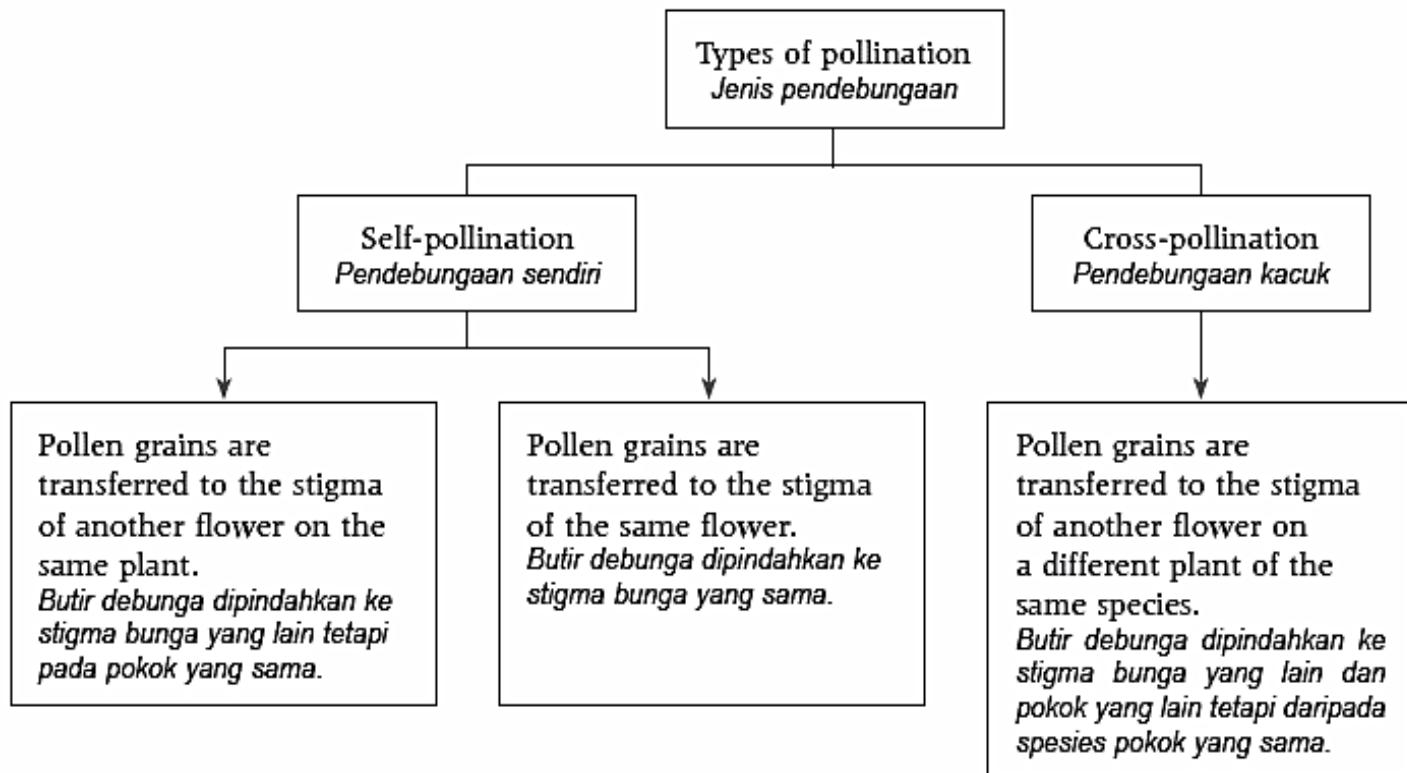
2. Methods of contraception are the use of condom, intrauterine contraceptive device, contraceptive pills, implants, vasectomy and ligation.

Cara yang boleh diambil untuk mencegah kehamilan ialah penggunaan kondom, alat kontraseptif dalam uterus, pil pencegah hamil, implan, vasektomi dan ligasi.

4.7

Plant Reproduction Pembibitan Tumbuhan

1. Flower is the reproductive organ of flowering plants.
Bunga ialah organ pembibitan tumbuhan berbunga.
2. Pollination is the process of transferring pollen grains from the anther to the stigma.
Pendebungaan ialah proses pemindahan butir-butir debunga dari anter ke stigma.
3. There are two types of pollinations which are self-pollination and cross-pollination.
Terdapat dua jenis pendebungaan iaitu pendebungaan sendiri dan pendebungaan kacuk.

Agent of Pollination and Characteristics of Flowers

Pollination is carried out by several agents namely:
Pendebungaan dilakukan oleh beberapa agen pendebungaan iaitu:

- (a) wind
angin
- (b) water
air
- (c) animals and insects
haiwan dan serangga
- (d) humans
manusia

Advantages of Cross Pollination

Kelebihan Pendebungaan Kacuk

1. Allows combination of characteristics of both parent cell
Membenarkan gabungan ciri-ciri kedua-dua sel induk

2. Produces plants with good characteristics such as:

Menghasilkan tumbuhan dengan ciri-ciri yang baik seperti:

- (i) able to produce seeds of better quality
menghasilkan benih yang lebih berkualiti
- (ii) more resistant to diseases
lebih tahan penyakit
- (iii) can survive when environment change
boleh hidup apabila persekitaran berubah
- (iv) produces fruit of better quality
menghasilkan buah yang lebih berkualiti

Fertilisation Process

Proses Persenyawaan

1. After pollination, fertilisation will occur, where the male gamete fuses with the female gamete in the ovule.

Selepas pendebungaan, persenyawaan akan berlaku yang mana gamet jantan bercantum dengan gamet betina di dalam ovul.

2. Steps in fertilisation

Langkah-langkah dalam persenyawaan

- (a) Pollen grains land on the stigma (stigma produces sticky and sugary fluid)
Butir-butir debunga jatuh di atas stigma (stigma menghasilkan cecair melekit dan manis)
- (b) Pollen grains absorb the sugary liquid and increase in size
Butir-butir debunga menyerap cecair bergula dan meningkat dalam saiz
- (c) Pollen grain grows a pollen tube that carries the male gamete in the style
Debunga tumbuh menjadi tiub debunga yang membawa gamet jantan dalam stil
- (d) Fertilisation occurs when one of the male gametes fuses with the female gametes
Persenyaan berlaku apabila salah satu daripada gamet jantan bercantum dengan gamet betina

3. After fertilisation:

Selepas persenyawaan:

- The ovary will develop into a fruit
Ovari akan berkembang menjadi buah
- The ovule will develop into a seed
Ovul akan berkembang menjadi biji benih

Germination of Seeds

Percambahan Biji Benih

1. Germination is the growth of the embryo in a seed into a seedling.

Percambahan ialah pertumbuhan embrio di dalam biji benih untuk menjadi anak benih.

2. Seeds need water, air and suitable temperature to germinate.

Biji benih memerlukan air, udara dan suhu yang sesuai untuk bercambah.

3. There are two types of seeds

Terdapat dua jenis biji benih

- (a) monocotyledon – one cotyledon
Monokotiledon – satu kotiledon
- (b) dicotyledon – two cotyledons
Dikotiledon – dua kotiledon